

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vprišiljavte naročnine se ne osira. — Za oznanila se plačuje od piterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knavlovi ulici št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljanje pa v pritličju. — Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Malo pojasnila h klicu: Na meje!

Statistika, ki je bila pred tedni ponatisnjena v »Slovenskem Narodu«, govorji z vso svojo krutostjo žalostno resnico, da vedno bolj prodira v naše ozemlje tuji element in poplavila naše meje. Četudi vse številke niso istinite, vendar se ne smemo slepiti in ne precenjevati onih faktorjev, ki govore nam v prilog; vsekakor pa je in ostane nepobitna resnica, ki se je povdrala že v zgoraj mišljenem članku, da je naše najboljše in najzanesljivejše orožje zoper potujčevanje narodni ponos, narodna samozavest, iz katere še le vzklijuje razna počna odporna in bojna sredstva, kolikor jih sploh v naših razmerah vzmoremo.

Komur je do obstanka našega naroda, mora vsaj priprustiti, da se narodna zavest v najširih slojih ob mejah vzbudi in, kjer je vzbujena, stopnjuje do najvišje mere; vsaj priprustiti mora dalje, da se narodna zavest ohrani čista, neskaljena, brez vseke primesi, ki ji ni bistvena, ker le taka more biti duševna podstava materialnega obrambnega boja. In v tem oziru baš oni stan, ki ima na široke mase našega naroda še vedno največji vpliv, ne izpoljuje svoje narodne dolžnosti. Prav je, da se duhovniki vdeležujejo narodnega boja, ali zunaj cerkve, v političnih, socijalnih in zabavnih društvenih mrajo delati za narodnost in **samo** za narodnost, ker sicer mešajo različne pojme v duši ljudstva in le ne more priti do jasnega narodnega zavedanja. Tudi tukaj velja: »Qui bene distinguit, bene docet«. Užaliti se mora narodno čuvstvo poslušalca, ki posluša duhovnika-governika zunaj cerkve na kakšni slavnosti. Mučno je poslušati, kako se boji, izgovoriti besedo ,narod‘, ,naroden‘ brez cerkvenega, verskega

spremstva; navadno je vedno na prvem mestu ,vera‘, potem še ponižno sledi ,narod‘, oni, ki je bolj »radikalenc«, pravi včasih za izpremembo ,narodnost in vera‘ sama narodnost si upa zelo, zelo redkot na jezik. Hrvatski duhovniki n. pr. ne pozajajo tega strogega dualizma. In to je naravno in prav! Saj obmejni duhovniki v cerkvi nikdar ne govore o narodu in o njegovih pravicah, ampak izključno o verskih zadavah. Vse na svojem mestu! Politični govorji niso cerkvene propovedi, kakor lece ni govorniški oder na narodni slavnosti. Duhovniki bi imeli v obeh različnih sferah lepše uspehe, ako bi se delo po načelu delodelja lepo razdelilo: V cerkvi vera in samo vera, zunaj pa narodnost in samo narodnost. Seveda mora ta delitev veljati tudi za zunaj, ne samo za cerkev in leco. Ni verjetno, da bi pri tem vera ali narodnost kaj trpela, nasprotno, oba pojma bi bila na boljem, narodno zavedanje pa bi brez dvoma pri tem bilo veliko krepkejše in zanesljivejše, kar vendar v cerkvi nikakor ni v kvar. Pametni in rodoljubni obmejni duhovniki bodo ta rodoljubni svet gotovo prav razumeli, kaj protiverskega bo našel v njem samo kak fanatik, kateremu pa itak ni namenjen. Kmetski poslušalci takega ,dualističnega‘ govornika na kaki narodni slavnosti nikdar prav ne vedo, zakaj se jim je ogrevati, kaj jim je odklanjati, česa se ogibati.

Seveda je potem tudi vspeh takih priredebit temu zaročevanju hudiča z nemčurjem, nebes z zemljo primeren: Kolobocija pojmov! In to je silno kvarno za narodno stvar; ali je tudi za versko ali ni, v tem nam ne pristoja sodba; zdi se pa vendarle, da je tu nekaka profanacija. Naša teoretička izvajanja potrijeuje dejansko politično življenje. Na Štajerskem je n. pr. na-

rodna zavednost največja v celjskem okraju, kjer mlada in stara naša generacija ne pozna onega kvarnega dualizma in politicis, kjer govorčevi govorniki na političkih shodih glasno in jasno samo o narodu in njegovih pravicah; najšibkejša pa je okrog Maribora in v Slovenskih goricah, kjer zlasti organizatorji mlađeniških in dekliških družeb izvajajo ta pogubni dualizem zunaj cerkve do neokusnosti, na veliko škode naše narodnosti. S tega našega načelnega stališča, katero se naj, pravimo, stvarno izpodbije, ako ni opravičeno, je obsojati organizacijo naše obmejne kmetske mladine, ki ima sedaj značaj cerkvenih bratovščin. Cerkvena bratovščina vendar ne more biti obenem politično, narodno orožje zoper renegate in Nemce, že zaradi tega ne, ker ima cerkev značaj, cerkev pa je ustavljena za vse narode. Ne, ne, gošpodje! Če ljubite svoj narod, mu morate privoščiti in tudi sami ustvariti o strejše orožje v današnjem ostrom narodnem boju. Z igrami, kakor so »Sv. Neža«, »Lurška pastirica« in dr. se pač narodna zavest ne utrja. Propovedujte na lečah o svetnikih in njihovih čestnostih, a v društvih, ki jih imenujete narodna, dajajte mladini res narodne hrane iz življenja za življenje, ki je našemu narodu trdo in resno dovolj, ne pa sanjavo in zamaknjeno, kakor lurški pastirici. Da taka mladinska organizacija nima pomena za narodno probubojo, za narodno zavedanje, o tem priča Velika Nedelja na Štajerskem, ki ima dve taki društvi; »Domovina« pa je nedavno poročala, da obiskuje iz tega kraja do 80 otrok šulferajnsko šolo v Ormožu, ki se je v par letih razširila v trirazrednico. Ta slučaj, ki pač ni samo slučaj, govorja jasno dovolj, kako nesmiselno in pogubno je, prenašati kranjske Marijine kongregacije na narodno vroča tla ob meji in jih priporo-

čati in razširjati kot narodno organizacijo. Kajpada pripovedujemo vse to samo narodnim duhovnikom, ki nas naj razumejo še o pravem času, sicer bo nekoč naša po-vestnica drugače o tem govorila.

Da M.

Avtirska delegacija.

Dunaj, 4. februarja. Nadaljevala se je razprava o okupacijskem kreditu. Državni finančni minister je v dolgem govoru odgovarjal na pritožbe in nasvete delegatov Bianskinija, dr. Kramata in dr. Sylvesterja. Obljubil je, da se ne bodo sklepale nove pogodbe za sekanje gozdov, da se pomnoži gozdarsko osobje ter se dosedanje tarifne olajšave predložijo reviziji. Pritožbe del. Bianskinija o pustošenju gozdov in o zapravljanju državnega premoženja je proglašil minister za neutemeljene. Del. dr. Kramatu je odgovarjal, da je že minister Kallay imel izdelane načrte za avtonomne okrožne zastope; tudi glede cerkvene avtonomije je vlad pripravljena, da dovoli isto tudi drugim veram v isti meri, kakor so jo dobili pravoslavni. Glede tiskovne slobode se baje ravna vlad po zahtevah časa in po željah prebivalstva. Bosansko časopisje se ne zatira. Vlada si baje tudi prizadeva, pridobiti domačine za službo v deželnih upravi in izdaja v ta namen vsako leto 50 ustanov enakomerno med pristaže treh ver. Izmed bosanskih deželnih uradnikov je 72% Avstrijev in Ogrov ter 28% domačinov, skupno pa je 80% Slovanov. Vsak deželni uradnik mora biti zmožen deželnega jezika ali pa se mora zavezati, da se ga priuči v enem letu. Ločitev justice od administracije se je v praksi že izvršila ter se izvrši tudi teoretično, v kolikor je za to sredstev. Kolonizacija je dovedla v deželo 10.000 duš. Del. dr. Tollingerju je odgovarjal

minister na pritožbo o znani aferi škofa Stadlerja z mohamedansko Sivrič. Minister je rekel, da je njegovi vladni ideal verska svoboda. Po zaključnem govoru poročevalca se je okupacijski kredit sprejel.

Potem se je začela razprava o skupnem ministrstvu.

Del. dr. Sylvester je zahteval v imenu parlamentarizma in ustavne kontrole, da se predložijo zaključni računi centralnih aktiv. Minister Buariaj je odgovarjal, da je on le depoziter enega dela teh aktiv ter ne more računov predložiti brez naročila obih vlad. Tudi ta proračun se je sprejel.

Poročevalci dr. Abrahamowicz je poročal o proračunu skupnega računskega dvora za leto 1904, ki se je sprejel z naknadnim kreditom in resolucijo.

Ogrska delegacija.

Dunaj, 4. februarja. V razpravi je bil proračun za zunanje zadeve. Del. Ugron je izjavil, da ne goji nezaupanja napram osebi ministra, pač pa napram njegovi politiki. Glede veto-vprašanja je rekel, da vladar nimata (?) pravice ugovarjati papeževi volitvi. Del. Pap je prosil ministra, naj pazno zasleduje gibanje na Balkanu, ker to gibanje vpliva razumljivo tudi na prebivalce južne Ogrske, v kolikor so slovanske narodnosti.

Minister Goluchowski je odgovarjal posebno obširno glede reform v Macedoniji. Na vprašanje poročevalca Falka, kaj je dogovorjeno med Avstro-Ogrsko in Rusijo za služaj, da ne bo mogoče prisiliti Turške, da izvede reforme ter se pomirjenje v Macedoniji ne doseže, je odgovoril minister: »Konkretnega dogovora za tak slučaj z Rusijo ni, ker ni mogoče pregledati vseh eventualnosti. Ena pa je gotovo, da niti mi, niti Rusija ne misli na pridobivanje.«

Namen sezidana. Predavanje so pojasnjevali slike. Aparat je bil tudi last šole. Vsak teden je predavanje o kakem znanstvenem ali umetniškem predmetu in otroci 11 let spoznajo takoj slike Fra Angelica, del Sarta ali Correggia, ne da bi govorila o Rafaelu ali Michelangelo.

Voditeljica, zelo duhovita dama, ki je prepričljeno opravljala posel cicerona, mi je pravila, da je več Švedov, Dancev in Nemcev tukaj, ki proučavajo njen učni sistem in načrt.

Mnogo mi še sili v pero, a končno se moramo vendar razstati. Še eno besedo, predno Vas za danes pozdravim, o naših vrlih Slovencih in njih obnašanju „in Hus country“ — v tej dejeli. Ravno pred kratkim se mi je pripovedovalo, kako pridno in spodobno na primer vedno zadoste svojim vojakom dolžnostim. Nikoli ni sitnostij, spoštljivo in skromno se javi na konzulatu, drugače kot marsikak drug Avstrijec. Če se prosi za podporo, ni nikoli kranjskega kmeta med njimi, vedno opravlja veste svoje delo in je tako praveči „american citizen“. Ko sem slišala tako hvaliti našega kmeta v javnosti, mi je bilo sreč od veselja močnejše in nikakor bi ne mogla zamolčati te dobrozaslene hvalne hvalne našega ljubega Kranjca.

LISTEK.

Potna pisma iz Amerike.

(Lujiza Sočvan).

Chicago, 8. prosince 1904.

(Konec.)

Neka druga religija je, ki me bolj zanimala kot ona dr. Bowie-ja, namreč „Christian Science“ — „Krščanska znanost“.

„Science“ je starak kakih 30 let in ima to zgodovino: Neka Američanka, Mary Baker Eddy iz Concorda pri Bostonu je bila enkrat zelo bolna. Vsa zdravniška veda je bila brezuspešna, bolnica je bila na robu groba. Na neki čudoviti način je postal boljše in za časa okrevanja se je pečala osobito z branjem svetega pisma. Odtegnila se je za tri leta popolnoma vsakemu občovanju s prijatelji, odtegnila se je čitala in proučevala nič druga kot sveto pismo in končno našla da se to, kakor se sedaj navadno bere, ne bere pravilno in tudi ne razume. Tako je izdala v teku naslednjih let novo izdajo svetega pisma, kakor ji je Bog zapovedal in jej vdihnil kako naj se razume. Prostor mi ne dopušča, da bi se spuščala v podrobnosti, dasiravno bi bilo zelo zanimivo. Omenim naj samo

najibistvenejše in najzanimivejše njenega uka.

Prista družbe „Christian Science“ ne verujejo v bolezni in če ima kak član to, kar mi zovemo bolezen, pravijo oni „Error“ = zmota. Zmota je prišla v njegovo dušo in predčuvanje Boga, njegove velikosti in vsemogočnosti more trpečega ozdraviti. Ce pa kdo vendarle umrje, je to le človeška slabost, katero hočejo v teku stoletij tudi zmagati in potem ne bo nikakega umiranja več.

V istini se pa razširja ta religija, ki ima resnično lepo temeljno misel, vedno bolj v Ameriki in ima že več kot 600 cerkva in katedral v New Yorku sama je stala več kot milijon dolarjev.

Sama imam nekaj znancev v tej sekti in ti so vedno najpostrežljivejši in najdobrodelenjši.

Čudni svetniki so tudi nenci Emanuela Svedenborga. Tudi njih vera spominja močno na modroslovne teze Schopenhauerja in njena najlepša stran je velika dobrodelnost. Tako poznam neko doma, učenko Svedenborga. Ta se hoče skoro pretrgati v dobrodelnem delovanju, a gotova hladnost je ne zapusti pri vsem tem. Ne prihaja iz srca. Dobrodelna je le cerkvi na ljubo,

ne iz notranjega nagiba. Pri tem pa pogreša največji in najčistejši čut — pravo dobrodelnost, največjo srečo — posušila sem solzo. Seveda je še cela vrsta drugih religij. Protestantske sekte, baptisti, methodisti, episcopali in nešteto drugih. Složno stoji ena cerkev poleg druge, vsaka druge religije. A vendar žive verniki med seboj složno in različno veroizpovedanj ne dela nikakih zaprek, da ne bi mirno skupaj živelji. Ta toleranca v vsakem oziru odlikuje Amerikanca v družabnem in zasebnem življenju in to je tako prijetno!

Na svojih potovanjih sem imela pred kratkim priliku ogledati si veliko šolo, katera mi je v resnicu zelo ugodila. Vedno sem moralna mislili na vznogega učitelja v „Vzgojitelju Lanovcu“ in na veselje, katero bi imel nad to vzdorno šolo prav po njegovih mislih. Mi bi jo morebiti imenovali meščansko šolo za dečke in deklice. Voditeljica je neka dama. Šola se vzdržuje na privatne stroške, kot večina šol v Ameriki. Ker je to poslopje veliko, je prav mnogo prostorov. Vsprejemne sobe in uradi ali „office“, kakor jih tukaj nazivljajo so pri tleh. Najrazličnejše šolske sobe so v I. in II. nadstropju. Izvenredno mi je ugajala misel, navaditi

otrokovoko oko že zgodaj na umetniško okolico in to tako igraje seznanite z umetnostjo. V ta namen so šolske sobe na najrazličnejši način okrašene. Nahaja se tu japonska, beneška, rimska in francoska soba, vsaka opremljena z resnično izbranim okusom in dovršenimi umetniškimi proizvodi. Nahajajo se tu pokrajinske slike Corota, slike iz delavskega življenja Milleta, izvrstne kopije a tudi originali tukajšnjih in evropskih mojstrov, ki presenetijo in vzradosete vsakogar.

Fini akvareli, skulpture in vase z umetnimi cvetkami, primerne žanru sobe vse razvrščeno s finim okusom.

Pri tem ne manjka ničesar, kar je treba za praktične študije, utenzilije, geografske karte, glasbena orodja; vse je na mestu. Posebno mi je ugajalo, da visijo izdelki učencev povsod na hodnikih in stopnicah. Tako se mladina vspodbuja in navaja k tekmovaljanju.

In gotovo bi ne mogli navesti boljšega dokaza za dobroto njihove metode, kot te resnično izvrstne slike. Ali je kje večja učiteljica umetnosti kot je narava? Njo spoznavati, prej ko mogoče, je naloga vsakega vzgojitelja.

Pravtam sem poslušala predavanje o slavnih mojstrskih delih renesanse, v veliki šolski dvorani, ki je prav v ta

Ako se pokaže potreba, da je treba iti dalje, je gotovo, da se zedinimo z ruskim kabinetom, da ostanemo edini in v temi dotiki pri vseh vprašanjih. Pripravljeni smo postopati roko v roki. Najvažnejše je, da vrla med Dunajem in Petrogradom popolno zaupanje. Proračun se je sprejel tudi v podrobni debati.

Hrvatski sabor.

Zagreb, 4. svečana. Pri danšnji seji, na katere dnevnem redu je bilo nadaljevanje proračunske debate, je bil navzoč tudi ban grof Pejacević.

Goveril je prvi vladni pristaš Kovačević.

V svojem govoru je hvalil točno in jasno sestavo proračuna in polemiziral proti izvajanju dr. Franka glede nagodbe. Hrvatska in Ogrska ste eno državno telo že od pamтивeka. Ko se je sklenita nagodba, se ni ničesar novega zasnovalo, ampak se je samo natančneje določili stari državnopravni položaji, ki je bil v veljavi že nad 800 let. V nadaljnem svojem govoru je Kovačević slavil madjarsko svobodoljubje občalujoč, da je Rusija 1. 1848. preprečila, da si Madjari niso mogli izvojevati popolne svobode, od katere bi imela dobička tudi Hrvatska. Prijateljsko razmerje med Madjarsko in Hrvatsko se je res v veliko škodo Hrvatov poslabšalo, to so pa ponajveč krivi duhovniki, ki nepravilno hujskajo ljudstvo, pri tem pa sami dobro živé in se od tega debele. Kovačević je tudi reklo, da je potrebno znanje madjarskega jezika za vsakega Hrvata in da ga je zato treba uvesti tudi v šole. Takisto je tudi zagovarjal zakonitost madjarske zastave na Hrvatskem ter ljuto napadal posl. Vinkovića in Harambašića, ker sta govorila proti Khuenovi strahovladi. Končaje svoj govor je reklo, da bi on, ako bi prišel v položaj voliti izmed dr. Harambašića in dr. Franka, raje glasoval za Franka, nego za Harambašića. Za Kovačevičem je govoril Srb dr. Šobat, ki je v svojem govoru naglašal, da je ideja o samostalnosti Hrvatske od Triglava do Balkana utopijā. Govornik je nato še branil grofa Khuenen, zahteval, da se izpolnijo srbske zahteve in sklenil z izjavo, da je odločen nasprotnik splošne volilne pravice. Prihodnja seja bo jutri dopoldne.

Kriza na Srbskem.

Belgrad, 4. januvarja. Dasi je zbornična večina izrekla vladu zaupanje, je vendar general Gruić izročil danes demisijo celega kabineta kralju; kralj je demisijo tudi sprejel. V odločilih kröghih so prepričani, da se sestava novega ministrstva izroči Proticu. Za danes popoldne je po-klicano h kralju predsedstvo skupine.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Drugi del.

XIX.

Dne 18. marca 1811 so zjutraj nakrat začeli grmeti topovi na Gradu. Strel je počil za strehom in vse mesto je bilo hipoma pokonci, ker ničče ni vedel, kaj da pomeni to streljanje. Oficirji in uradniki so tekli v škofto, da pri namestniku generalnega guvernerja izvedo, kaj se je zgodilo in zakaj se strelja in od teh oficirjev in uradnikov je izvedelo prebivalstvo, da je bil prišel kurir s poročilom: Cesar Napoleon je dobil sina.

Dopoldne so začeli zvoniti vsi zvonovi. Duhovniki so se silno jekli, da jim je general Delzons ukazal, še ta dan prirediti po vseh župnih cerkvah zahvalne maše. Jezili so se tembolj, ker je bil Napoleon svojemu sinčku dal naslov rimskega kralja in mu podelil krono, ki jo je prej imel papež. Ali z generalom Delzonsom se ni bilo šaliti in zato so se duhovniki udali.

Isti dan je bil v redutni dvorani tudi slavnostni banket, ki ga je priredil general Delzons, zvečer pa je bil v gledališču sijajen ples. Konrad

Belgrad, 4. februarja. Ruski poslanik Muravjev je izjavil ministru zunanjih zadev, Nikoliću, da se s svojimi diplomatičnimi tovariši ne more odzvati vabilu na dvorni ples dne 10. t. m., ako se do 7. februarja ne odstrani prvi kraljev adjutant, polkovnik Popović z ostalimi zarotniki iz dvornih služb.

Dogodki v Macedoniji.

Petrograd, 4. februarja. V diplomatičnih krogih se govori, da so velesile sklenile, da razdele Macedonia v več upravnih okrajev ter bodo okraje same upravljale, ker Turška kakor nalač zavlačuje reforme. V posameznih okrajih bodo častniki z vojaštvom svojih držav vodili upravo. Ako bi se Turška uprala, omehčale bodo štiri velesile sultana z blokado s svojimi vojnimi ladjami.

Sofija, 4. februarja. Ker se je svoječasno dovoljeni kredit 500.000 frankov že porabil za podporo macedonskih begunov, dovolilo je sobranje v isti namen nadaljnih 300.000 frankov.

Nemški državni zbor.

Berlin, 4. februarja. Državni zbor je dognal debato o zakonu glede odškodnine po krivem zaprtih ter je predlogo izročil komisiji 14 članov. Socialni demokrat Frohme je predlagal, naj vsak uradnik osebno jamči za vsako škodo, ki se napravi z nepravičnim zapiranjem in obsojanjem; to bi bilo najbolj zdravo za samovolnost oblastnij.

Vstaja v nemški Afriki.

Berlin, 4. februarja. Windhuck in Okahandja so nemški vojaki zasedli. Dne 28. m. m. so Nemci po šesturni bitki vzeli glavni sovražni tabor pri Okahandji. Vstaši se odmikajo na celi črti; opustošijo pa med potoma vse naselbine, kolodvore in vojašnice. Dosedaj je mrtvih 94 naseljencev. Izmed vojašta jih je padlo šestindvajset.

Vojna?

Petrograd, 4. svečana. Iz Vladivostoka se poroča, da niso osnovane vesti, da hoče Rusija odnehati. Vojaški oddelki na dalnjem vztoku se redno pomnožujejo, iz česar se paž da sklepati, da ruska vlada ne namerava odnehati toliko, kakor si gotovi krogri žel, ampak se je odločila z vso vztajnostjo braniti vse, kar si je pridobilna na vztoku. Z ozirom na to dohajajo dan na dan nove vojaške čete. V Vladivostoku in Port Arturu je vse živo vojaštva in vsak dan se pričakujejo novi oddelki. Rusija je na vojno pripravljena, oborožena od nog do glave, kar zlasti dobro v ruski vojni minister Kuropatkin, ki je povodom svojega inspekcijskega potovanja na

kot pobōnik generala Delzonsa se je seveda tudi udeležil tega plesa, dasi bi bil raje ostal pri Mari.

Isti kurir, ki je bil generalu Delzonsu prinesel poročilo o rojstvu rimskega kralja, je oddal pri Damjanovih škatljico, češ, da jo je postal general Fresia iz Pariza. Z veliko radovednostjo je odprl stari Damjan škatlico in našel v nji dve večji pismi; eno je bilo naslovljeno nanj, eno na Maro.

— Kake skrivnosti pa imaš z generalom Fresio, je vprašal Damjan Maro, ko ji je izročil pismo. Kar s petimi pečati je zapečateno to pismo.

Mara je vzela njej poslan list, a medtem, ko ga je ogledovala, je bil Damjan že svoje pismo prečital in potem v silnem presenečenju vzkliknil:

— Čuj, Mara, kaj piše Fresia. In starček je s tresočim glasom čital:

Ljubi gospod Damjan!

Naznanjam Vam žalostno vest: Maršal Marmont se ne vrne več v Ljubljano. Izjavil je, da ne ostane generalni guverner v Iliriji, če se mu ne pusti oblast, ki jo je imel doslej. Cesar pa mu je reklo s posebnim povdarkom: Če hočete postati kralj — pojrite čez Pireneje

daljnem vztoku v Port Arturu radostno in ponosno vzkliknil: »Mi gotovi!« Položaj je napet in katastrofa — vojna neizogibna!

Port Artur, 4. svečana. Iz Petrograda je došel ukaz, da naj vse bojne ladje zapuste pristanišče, ker bi bile v slučaju, da nastane vojna, v veliki nevarnosti radi preozake izhoda. V pristanu še ostanejo štiri topovnike, tri križarke in več torpedov. Tukaj je sedaj zbranih 10.000 vojakov, a v nekaj dneh dođejo zopet novi oddelki.

Tientsin, 4. svečana. Rusija je zopet naročila od tukaj 20.000 ton premoga. Premog se je že odpusal v Port Artur. V teku enega tedna je bilo tjakaj odpasnih 70.000 ton.

Tokijo, 4. svečana. Položaj je silno nevaren, napetost je dosegla višek. Danes ponoči je bil poklican k cesarju marki Jto. Sestal se je državni svet pod makedovim predsedstvom, ki se je posvetoval pozno v noč. Kaj je sklenil, se ne ve. Vsi krogi so prepričani, da je vojna neizogibna.

London, 4. svečana. Tukaj se z vso trdovratnostjo vzdružuje vest, da je Japonska Rusija, odnosno Rusija Japonski že napovedala vojno.

London, 4. svečana. V zboru poslancev je državni tajnik na vprašanje, ako je že res vojna med Rusijo in Japonsko napovedana, izjavil, da še dosedaj ni došlo nobeno avtentično poročilo, ki bi potrdilo to vest.

Lvov, 4. svečana. Za nadpoveljnika na dalnjem vztoku bo imenovan general Puzynewski.

Dopisi.

Iz Moravč. Veselica našega »Bralnega društva«, ki se je vrnila 2. t. m. je prav dobro izpadla, četudi jo je nesramna nazadnjaška svojstva, ki v svojem društvu — pribeljališče grešnikov — »hudida izganja«, skušala onemogočiti. Prav lepe urice smo preživel na tej veselici. Razveseljevalo nas je petje zavednih moravskih pevcev in pevk, ter prijaznih brdskeh gospodov uradnikov, kateri so se tako mnogočetvirovno odzvali našemu povabilu, za kar se jim ne moremo dovolj zahvaliti; privzidigli so nas zvoki harmonike skoraj celo noč. Uspeh veselice naj bode grešnim klerikalnim komandantom v dokaz, da se zna umeten način zasejan moravški liberalizem kaj lepo razvija.

Iz Dobrave pri Kropi. Naš župnik Aljančič je pravi tip novodobnih kranjskih fajmoštrov. Če se mu farani z lepo ne pokore, jih pauje, da so liberalci in brezverci. One dni so imela dekleta od 14. do 18. leta v cerkvi izpravščanje. To priliko je porabil župnik ter zahteval, naj se dekleta brez pogojno vpisuje v Marijino družbo. Veselica deklet se je res vpisala, ker so se župnika zbale, nekaj

se jih pa ni hotelo vpisati, ker so jim to doma starišči prepovedali. Ko je župnik videl, da ne gre vse tako kakor je nameraval, je začel psovati nepokorna dekleta s »smrkljamico in bušivkami«, in to v cerkvi pred Najsvetijšim! 31. prosinca se je spravil nad stariščem dotičnih deklet, ki se niso pokorila župnikovemu povelju. Rekel je, da se starišči boje, da bi se dekleta ne omogočila, ko bi se vpisala v Marijino družbo in nas »potroščala«, da dekleta v Marijini družbi že smejajo santi govoriti. Še celo ples jim je dovolil, samo da bi iz bodočih žen napravil pravo klerikalno kohorto. Ali starišči nimajo nič preveč zaupanja v te Marijino družbo. Pokazalo se je že večkrat, da se v Marijinih družbah tudi najpoštenejša dekleta spridijo.

Iz Tržiča. Pretečeno soboto je priredit naš vrli »Sokol« prvo veselico, ki je prav sijajno vspela. Pričela se je ob zvokih »Sokolske kočnice«, zatem pa so nastopili telovadci, ki so pod vodstvom načelnika br. Ažmara izvajali razne proste vaje tako precizno, da se je navzoč občinstvo kar čudilo, da so se v takem kratkem času tako izbrano navadili. Telovadilo se je tudi na bradiji v dveh vrstah in je ob koncu telovadbe pripredilo občinstvo telovadcem burno ovacijo, kličoč jih, da naj vtrajajo na zaprijetem potu. Nato se je predstavljala enodejanka »V spanju«. Vsi predstavljalcji so nalogo rešili častno, zakaj igrali so izbrano. Igra je ob činstvu vrlo ugajala, zabavalo se je izbrano in smehu ni bilo konec. Po končanem sporedu se je pričela živahnna prosta zabava in zlasti ples, ki je trajal do ranega jutra. Pohvaliti je zlasti vrlo kranjsko meščansko godbo, ki je ves čas igrala neumorno, in na splošno zadovoljnost vseh občinstva.

Društvo je ostalo okroglih 150 končatega prebitka, dasi je imelo nad 200 končatega stroškov. Društvo napreduje vsestransko, zlasti pa v telovadbi. Že sedaj se nastopili po dve vrsti z 9 do 15 telovadci, v kratkem pa nastopi še tretja. Omeniti je še priznalno dobre postrežje pri veselicu v Perinetovi gostilni. Društvo pa želimo, da bi tudi v bodočem tako lepo napredovalo kakor doslej in nam kmalu zopet priredilo slično javno telovadbo. Na zdar!

Iz Ilirske Bistric. Tukaj je prostovoljno gasilno društvo, priredilo je v nedeljo, dne 31. prosinca, veselico s plesom in gledališko predstavo »Kateri bo?«.

Velika čitalnišča dvorana kakor tudi vse prostori hotela »Ilirija« bili so načlano polni občinstva, domačega in iz okolice. Veselica izvrnila se je na splošno zadovoljnost vseh občinstva.

— Repertoar slovenskega gledališča. Jutri, v soboto, se igra prvič v sezoni narodna igra s petjem »Deseti brat«. Naslovno ulogo, Martina Spaka, igra gospod režiser Fr. Lier, Krjavlj g. rež. Verovšek, Dolfa g. Danilo in Piškava g. rež. Dragutinovič, Manico pa gdje Ruckova in Marjana g. Boleska. Uloge so torej razdeljene med prve igralce. Sodeluje orkester in operni zbor ter se pojde vložke. — V tork se vprizori — če pojde vse po sreči! — Končno vendar Meyerbeerova opera »Afričanka« z gospo Skalovo v naslovni ulogi.

— Slovensko gledališče.

Sinočna predstava je bila prirejena v čast hrvatskim akademikom in zato je bilo tako umestno, da se je uporabila hrvatska narodna opera, katere Hrvatje še niso imeli prilike slišati. O »Petru Švadču« smo že priobčili obširnejšo oceno povodom premijere; po sinočni reprizi nimamo tisti sodobničesar odvzetih in ničesar dodatih. Kar se tiče naših opernih moči, ve vsak obiskovalec slovenskih predstav, ka

je vseeno, kako se mi godi. Vsi lažemo in vedno se lažemo. Celo dobrodelnost in usmiljenje je hlinjeno.

Za kak takoimenovan dobrodelen namen ti vrže bogataš tudi stotak, s svojimi posli pa dela, kakor s psi.

Koliko je ljudi, ki leže na slami, in koliko je gospodarskih psov, ki počivajo na blazinah. Vse je laž, največja laž je pa ljubezen in zvestoba.

— No, le počakajte, je menil urednik »Télégrapha« — kadar boste zaljubljeni, boste že drugače govorili.

— Jaz tudi tako mislim, se je oglasil neki oficir. Žena je nekaj božanstvenega, četudi ima tisoč človeških slabosti. Mene pa n. pr. kar očarajo duhovite žene.

— Mene pa dekoletirane, je reklo Kopitar in z jeznom pogledom odšel, med tem ko se je baronica Cojzova rahlo nasmehnila, kakor bi hotela reči: Jaz pa vem, da ne misli tako.

Ko je pozneje Kopitar vlovil prijazen pogled iz oči baronice Cojzove, je bil tudi v resnicu koj drugega mnjenja in se veselil do ranega jutra. Med navzočniki pa ni bilo nikogar, ki bi bil slutil, da je ta dan bil že konec Marmontovemu kraljevanju.

zopet zmeđnjava, da se klobuki za menjajo ali celo izgube, kakor se je to zadnjih zgodilo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. februarja.

— Osebna vest. Častnim srbskim konzulom v Trstu je imenovan veleindustrialec gospod Kornelij Gorup.

— Cestni odbor trebanjski izvolil je dne 4. t. m. svojim načelnikom g. Ivana Bukovca iz Mrzle luže, bivšega kandidata narodno-naprednega za deželni zbor. Klerikalci prizadevali so si na vso moč, da bi spravili v odbor večino svojih somišljencov. Toda takrat so se temeljito vrezali. Hvalili so se že precej po dovršeni volitvi iz občin cestnega okraja, da so liberalce ven vrgli. Sicer je dosedanji načelnik Julij Treo poskusil zadnjo vrvico vjeti, da se obdrži na svojem sedežu. Protestiral je proti virilnemu glasu najvišjega volivnega davkoplačevalca. Naše prepričanje je pa, da se gospod Treo zastonj trudi. Hočeš, nočes bo moral izročiti načelstvo vremenu in uglednemu in narodno-naprednemu gospodu Ivanu Bukovcu. Je že križ, če člove

da znajo; g. Skalova, gg. Orzel-ski, Angeli in Pestkovski, kakor tudi vse drugi, ki sodelujejo pri prijeti, so lahko prepričani, da zna vse občinstvo v polni meri ceniti njih trudoljubno in požrtvovano prizadevanje, zagotoviti operi vseh. Na sinočno predstavo je prišlo zoper vse Hrvatov iz Trsta, iz Primorja in iz Zagreba. Akademiki so imeli na razpolaganje lože in parterne sedeže. Navzočemu komponistu g. Mandiću se so v gledališču priedile jako burne ovacije ter se je moral priti dvakrat zahvalit na oder. Po predstavi so Hrvati pred gledališčem zapeli »Liepa naša domovina« in zaklitali svojemu rojaku g. Mandiću »slava«. V »Narodnem domu« je bil nato komerz, katerega so se razen hrvatskih dijakov udeležili tudi slovenski visokošolci.

Poročil se je g. Viktor Engelmann na Grosupljem z gđ. Julijo Berdavsovo iz Dobrepolj. in Edward Žvanut iz Ložic z gđ. Pavlo Premrl iz St. Vida pri Vipavi. Čestitamo!

Ples trgovskega društva „Merkur“. Udeležniki tega mnogo obetačega plesa jutri v »Narodnem domu« se prosijo, da prije dočno do 1/2. ure.

I. velika mednarodna maškarada, ki bo v soboto, dne 6. februarja, ob 8. uri zvečer na Starem strelšču, utegne biti prav zanimiva. Kako se nam poroča od odbora, nastopijo poleg uže naznanih špecialitet tudi še češki harfenisti, citrasi ter mož z »diplami«, ki bo zavabil medveda. Da pa bodo imeli udeležniki te maškarade nekaj tudi za trajen spomin na ta večer, posneli bodo trije brzofotografske posamezninske skupine, koje se bodo dobile lahko takoj na lici mesta. »Kitajski kvartet« ima v petek generalno skušnjo, da ne bode v soboto delal sramote svojemu plemenu. Klovnov in druga tegača drobiča pa se bode kar trlo. Za nežni spol bode na razpolago fini buffet, založen z najboljšimi slasnicami znane ljubljanske tvrdke g. Jakoba Zalaznika. Tudi za kuhinjo in klet bode dobro preskrbljeno. Vstopnina v predprodaji 80 vin, pri blagajni 1 kruno.

Prostovoljni darovi za bedne Macedonce. Gospé dr. Jenkovi so izročili gg.: Peter Majdič, Jarše 300 K., Vinko Majdič, Kranj 40 K., Edmund Kavčič, trgovec v Ljubljani 100 K., dekan Lavrenčič, Kamnik 20 K., prelat Rozman, Ljubljana 10 K., župnik Žužek, Vodice 20 K., Dr. Lončar, Kranj 2 K., župnik F. Ks. Meško, Koroško 5 K., katehet Smerekar 5 K., gospa Šumi, tovarnarica 20 K., Iv. Kobal, posestnik v Logatcu 20 K., gospica B. Ž. 2 K., prof. Šercel 10 K. Bog jim povrni!

Volitve v mariborski okrajski zastopi. V sredo so bile volitve iz skupine veleposestva. Nemški odbor je razposlal tajni poziv, v katerem se rote nemški pristaši, naj zanesljivo pridejo, češ, naši in nasprotniki pridejo govoriti vsi do zadnjega moža. Toda strah je bil od več, kajti Slovenci ni bilo nobenega na volišče. Sklenili so namreč pogumno, da se ne udeleže volitve v tej skupini, dasi imajo znatno število takih svojih mož, ki so veleposestniki. In tako so spravili Nemci skorito 156 glasov skupaj ter si izvolili svoje »velike kmete«, kakor vitez Rossmanit, dr. Kornfeld, dr. Schmidler, Urbantschitsch itd. V torek dne 9. t. m. volijo kmetske občine. V tej skupini se Slovenci udeleže volitve. Da bi le ne- ustrašeno in uspešno nastopili!

Prvi slovenski trgovski ples v Mariboru. Vse se veseli in pripravlja na dan 7. svečana t. l. za mariborski trgovski ples. Počne bivaljeno je, da so pokazali mariborski Slovenci svojo naklonjenost slovenski stvari in trgovskemu stanu; tudi mnogoštevilno se hočejo vdeležiti in zares redke prireditve. Koliko je stalo to truda, dela in skrb — pa še ne ni gotovo; dan za dnem delajo se priprave; ali še malo časa — in vstop v ozljajane notranje prostore mogocene stavbe »Narodnega doma« bo odprt. Zadelo se ti bo, da se izprehaja po raju, ko se bo odprla tvojim očem ne-pregledna vrsta palm, rož in evetic ter drugega lepotičja. Za zabavo ti bodo poleg domačih prirediteljev skrbeli tudi prišli znanci in prijatelji iz Celja, Gradca, Ptuja — in iz Ljubljane! — Za okusno jed in pristno pijačo obujbil je poskrbeti vestni gostilniški konzorcij, ki je tudi ukrenil, da bode postrežba najtočnejša in najsolidnejša. Vsak izmed cenj. udeležencev, ki bo resa želel, imel bode na razpolago gospode noseče na prsih bela znamenja, do njih naj se blagovoli obrniti. — Vse, vse se je storilo in za vse se je poskrbelo! Zatorej posetite narodnjaki na veliki slovenski ples na germanški meji in skažite, da ste naklonjeni trgovskemu stanu, marljivemu trgovskemu klubu pa priznanje za njegovo delo ter sud. Zatorej: Na ples dne 7. svetega 1904 v Maribor!

Porotno zasedanje v Mariboru. Za prvo porotno zasedanje v Mariboru je imenovan predsednikom porotnega sodišča dvorni svetnik in predsednik okrožnega sodišča Robert Greistorfer in kot njegov namestnik višji deželnosodni svetnik dr. Franc Vuček in deželnosodna svetnica dr. Ignacij Pevec in Anton Morocutti.

Občinske hiše. Koroški deželnini odbor je občinam, ki nimajo lastne občinske hiše, priporedil, na skupa vsaka občina kupiti občinsko hišo, da se tako izogne vednemu menjavanju stanovanj občinskih uradov, oziroma tajništv in občinskih spisov in knjig. To hiša umestno tudi pri nas!

Zgradba bohinjskega predora razmeroma hitro napreduje. Sedaj se je jeli že vrtati detriki kilometer. Tretji kilometer se je vrtal od 10. rožnega 1. l., torej 238 dni, iz česar sledi, da se je vsak dan izvršil 4,20 m. Na južni strani je predora dovrstanega 2470 m, da je torej v celem še treba izvrtati samo še 860 m, kar bo pod sedanjimi pogoji dovršeno v štirih mesecih.

Društvo „Zvezda“ na Dunaju priredi v nedeljo 7. svečana zabavni večer v dvorani »Zum Regensburgerhof«, Dunaj, I. Sonnenfelsgasse 2. Spored večeru je zelo zanimiv. Začetek ob šestih zvečer. Gostje dobrodošli. — Ta večer bude vpisovanje udov k družbi sv. Mohorja, zato je želeti, da se zavedni Slovenci na Dunaju mnogoštevilno udeleže tega večera.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu. I. Na zatočni klopi sedi Oton Dolorenge iz Pulja. Ta je bil že v prisilni delavnici v Ljubljani. Glavni priči sta Janez Golob in Ana Golob. Toženi sam pripozna, da je res kradel. Prvi je vzel 30 gld., potem pa iz odprte skrinjice po 6–8 gld. To pa je storil zato, ker je hotel imeti potuno k staršem v Ensford. Prijet obdolžil je tatvine A. Arbeke, s kojim je potoval. Ko se mu pokaže kovček in oblek, prizna, da je nakupljena z ukradenim denarjem. Kradel pa je tudi v Štajru (Steier). Priča Ivan Golob, trgovec, pravi, da je zapazil, da mu v blagajni več časa primanjkuje denarja. Prišedši 1. septembra l. l. iz Tuške gore, se je v prodajalni prepričal, da manjka veliko denarja, toženega pa ni bilo nikjer. Isto izpove Franciška Golob in dostavi, da ga je videla, ko je šel v sobo, kjer je bil shranjen denar. Oton Dolorenge je dober krojaški pomočnik. Županstvo Videm stavi predlog, da se ta odda v prisilno delavnico. Obsojen je bil radi tatvine in obreščen na 7 mesecev. — II. France Ojak pa je bil tožen radi težke telesne poškodbe. Toženec še ni bil kaznovan. 12. novembra je namreč stepel Franc Kurnik. France Ojak se zagovarja s tem, da ga ni tepel po rokah in tudi ne po nogah. Pretepu vzrok je bilo staro sovraščvo. France Kurnik pa izpove, da ga je obtoženec tepel s palico po rokah in nogah. Star je že 64 let, in je ležal 36 dni v bolnišnici v Krškem. Sodni dvor je obsodil Francia Ojaka na 4 mesece težke ječe. — III. Janez Vidmar, kajžar iz Krške vasi, že kaznovan radi tepeža in drugih prestopkov. Franc Žokelj tudi od tam, nekaznovan, in Anton Žokelj, že kaznovan, so 29. novembra 1903, vdrli v hišo Martina Vidmarja in ga davili. France Žokelj imel je tudi vozno vago v rokah in je ž njo udaril Martina. Obtoženci se jekajo nerodno zagovarjajo. Sami priznavajo, da s so silo hoteli vložili v hišo. Priča France Ostrelič, posestnik v Krški vasi, pove, da je šel z Martinom Vidmarjem skupno domov. Pove pa tudi, da je Janez Vidmar pravil, da se je tepel. Slišal je tudi besede: »Primi in drži ga.« Županstvo daje vsem trem dobra izpričevala. Sodni dvor je obsodil Janeza Vidmarja in Francia Žokelja na 2½ meseca, Antonia Žokelja pa na 3 mesece težke ječe radi javnega nasilstva.

Izpred sodišča. Kazenske razprave pri tukajšnjem deželnem sodišču: 1. Janez Münster, kotlar, sedaj na Dunaju, je v Ljubljani 17. vijetoka m. l. s opotniku Aleksandru Lapu, med tem ko sta v hotelu na »Južnem kolodvoru« skupaj prenočevala, izmaksnil bankovec za 100 K. Obdolženec, ki je dejanje priznal in vso škodo povrnil, je bil obsojen na 4 tedne ječe. 2. Matevž Vrhovec, hlapec v Zaklancu, je služil pri Kočevaru na Vrhniku, kjer je izmaksnil Francetu Lubeju hlače, telovnik, dve graci, spodnje hlače, srebrni tolar in več drugih redi. Vrhovec, ki dejanja ne tudi, je bil obsojen na 2 meseca težke ječe. 3. Stefan Škraban, delavec iz Kóhida na Ogrskem doma, je na 36. strani svoje delavske knjižice popravil datum spričevala, da bi tako preprečil arretovanje zaradi vlačganja. Obsojen je bil na dva meseca ječe. 4. Josip Widmayer, bivši pomožni sluga pri c. kr. finančni direkciji, je finančnemu svetniku pl. Nickeru iz predala pisalne mize vzel 89 kron 23 vin. gotovine; sodišča ga je obso-

dilo na 8 mesecev težke ječe. 5. Marija Krašovec, dekla z Vrhniko, je soprogi stotnika Kaligarja in Benjamini Copiš vzel raznotore oblike in drugih reči, ravno tako je izmaksnila Hilda Pichler razno obliko. Skupna vrednost vseh ukradenih reči je znašala 167 K 68 vin. Obsojena je bila na 6 tednov težke ječe. 6. Valentin Kmetič, železniški delavec, se je v Plevnikovi gostilni na Ježici zbesedil z Andrejem Jakopičem, mu grozil z nožem in ga gonil spat. Nasproti sta pa priletela Tomaž Jakopič in njegov bratanec Anton. Ker se je Tomaž Jakopič potegnil za svojega brata Andreja, ga je Kmetič sunil z nožem v deano roko. Obsojen je bil na dva meseca ječe.

Olepšava mesta. Najugodenjši utis na opazovalca našega napredajočega in olepšajočega se mesta napravi brezvomno pogled od Lahove gostilne v Vegovi ulicah pa proti Gospoški ulici, kjer štrle našproti stare razbitne stene in »zaplankane« votline poslopij tik starega »lontovza«. Tu bo treba, da olepše valni odsek poseže vmes in ukrene potrebno za modernejšo olepšavo tega mestnega dela, predno se ugnezdi po ondotnih zidovih in njih votlinah — kimske sove in čuki!...

Podaljšanje ulice. Ker je mestna občina odkupila gospodarsko poslopje in del stavbnega sveta na škofovih parcelah pri Sv. Petru in se ondje že jeseni pridela graditi nova cesta od nove infanterijske vojašnice, se vsled tega Škofje ulice znatno podaljšajo.

Delovanje rešilne postaje. V preteklem mesecu interveniral je rešilni društvo v 31 slučajih, pri 19 moških in 12 ženskah. Slučaji so bili slednji: 10 oslablosti in obolelosti, 1 kap, 1 krvotok, 1 zstrupljenje, 1 težek porod, 3 złomljeni nogi, 3 ranitve vsled povezenja, 2 ranitve vsled padcev, 3 umbenosti in 6 transportov bolnikov.

Detotor. Hišni posestnik Anton Švetlin v Ravnikarjevih ulicah št. 9 je načel včeraj popoludne na svojem vrtu v gnoju mrtvo novorjenje dete ženskega spola. Poklicani policijski zdravnik dr. Illner je konstatiral, da je bilo dete živo rojeno in da je umrlo vsled zadušenja. Triple otroka so prenesli v mrtvašnico k sv. Krištofu, kjer bude obducirano. Sum, da je otroka umorila, se je obrnil proti deklavi Verbičevi, ki je do 2. t. m. služila pri Švetlinu in je istega dne odšla iz službe, ne da bi se vedelo kam. Policija jo je izsledila v Zalokarjevih ulicah št. 12, kjer jo je tudi aretovala. Ker pa je bila zelo slaba, odpeljali so jo z rešilnim vozom v deželno bolnico. Verbičeva je izpovedala, da je dete dne 2. t. m. popolnoma porodila, je zavila v predpasnik in je zakopala. Ista je rojena leta 1879. na Cesti št. 4, v občino Gaber v litijskem okraju pristojna. Bila je že popred enkrat porodila nezakonsko dete. Oče dne 2. t. m. rojenega otroka je neki mesarski pomočnik.

Obesiti se je hotel. Delavec Ivan Ceglar, 60 let star, stanuje v Linhartovih ulicah št. 5, se je včeraj dopoludne napisal žganju, nakar je šel pod Mikajev kozolec, si dal vrt okoli vrata, ju privezal za late in se je hotel ravno zadrgniti, ko je prišel delavčeva žena Ivana Zupančičeva, ki je videla, kaj namerava storiti, in preprečila nesrečno dejanje. Ceglarja so nato z rešilnim vozom prepeljali v deželno bolnico.

Nepošten natakar. Počnjal je iz »Narodnega doma« planilni natakar Jurij Corb iz Zagreba in odnesel restavratev Ivanu Kendi dnevnemu 81 K.

Pri igri stepla. V Kovačevi gostilni v Kočedovskih ulicah sta se včeraj zvečer pri igri sprla in stepla potnik I. K. in krošnjar I. M. Prvi je na obrazu poškodovan.

Tehtajte premog. Včeraj je kupil gostilničar F. M. od nekega premogarskega hiapca dve vredni premoga. Ko ga je zvagal, je konstatoval, da ga manjka 16 kg.

Pretep. Pijani fantje so 31. pr. m. v Bizoviku pretepli svojega tovariša M. Pezdirja, ker ni hotel iti z njimi vasovat. Pezdir je na glavi hudo ranjen.

Iz Amerike se je pripeljalo danes zjutraj 48 oseb.

Na Westfalsko je odpovalo včeraj 70 delavcev.

V Hrušico se je odpeljalo včeraj 36 hrvatskih delavcev.

Zdravniški tarif za mesto Ljubljana. V današnji številki našega lista priobčujemo tarif za zdravniška opravila v Ljubljani, ki ga je sklenilo »Društvo zdravnikov na Kranjskem.«

*** Najnovejše novice.** — Nezadovoljni katoličani v Dalmaciji. V Podgori pri Makarski je škof vasilil prebivalstvu neljubega župnika. Ker škof Nakić niti

ni hotel sprejeti deputacije, ki se mu je prišla vsled tega pritožit, nočnične veči iti v cerkev. Cela župnija hoče prestopiti v pravoslavje. Še bolj pa je Podgorce razburilo, ker je škof iz maščevanja odtegnil vaen semeničnikom iz njihove župnije dosedanje ustanove, a okrajno glavarstvo je dalo škofu orožničko asistenco na razpolago. Tudi iz Suške pri Zadru je poslalo 200 vernikov škofu zadraskom pismeno izjavo, da izstopijo iz katoličke cerkve, aki se ne odstrani neljubi jim župnik. Potem takem novo Rimjanje na dveh krajinah.

Nadvojvoda in hči duajskega restavratevja Mitzkota. Kar smo včeraj o tej zadevi poročali, se naslanja na notice v »Zeit« in v graški »Tagesposti.«

Poneverjenje v dijekem društvu. V dunajskem društvu za podpiranje bolnih dijakov, kateremu društvu predseduje dvorni svetnik Ludwig, je poneveril tajnik Schmöleböck 40.000 K., tako da je društvo brez denarja.

Umor na cesti. V Brnšku je zdravnik dr. Beckmann na cesti ustrelil bančnega ravnatelja Scheiberja.

Nerednosti pri italijanski vojni mornarici. Trije višji mornarični častniki so odstavljeni, med njimi tudi podadmiral Gonzales v Benetkah.

Velike poplave imajo v južni Angleški. Vse nizke hiše so pod vodo, mnogo jih je že porušenih.

Run na Ciril-Metodovem hranilnicu v Brnu. Včeraj pojmal, vendor se je moral zopet izplačati 100.000 K.

Ena kongregacija manj. Papež je odredil, da se kongregacija za odpustke in reliktive spoji s kongregacijo ritov.

Škodljiva moda. Kakor znano so letos pri ženskah modi kožuh iz krovih kožic. Na ta način grozi tej koristni živalici pogin. Češka deželna vlada je bila prva, ki je izdala prepoved proti pobiranju krovov.

*** Prenočišče za 10.000 ljudi.**

Mestni zastop v Moskvi je sklenil, da zgradi na mestne stroške celo kolonijo poslopje za brezplačna prenočišča revnim. Prostora bo imelo v poslopijih 10.000 oseb. Stroški so proračunjeni na 9 milijonov kron.

Telefonska in brzovarna poročila.

Dunaj 5. februarja. Ministrski predsednik Körber je bil danes v posebni avdijenci pri cesarju. To je v zvezi z nameravanimi pogojnimi s Čehi.

Dun

Mednarodna panorama.

v Ljubljani — Pogačarjev trg.
Fotoplastični umetni zavod
I. vrste.

V soboto, 6. februarja 1904
zadnji dan razstave:

Slikovita francoska riviera.

Od nedelje, 7. februarja 1904
do sobote, 13. februarja 1904:

Potovanje po Savojskem Montblanc.

Znanje je moč!

Zato se vsakdo vpraša: Kaj vem o svetu in njega znamenitosti? Znanje postani vsega ljudstva svojina; nobene skrivnosti ne bodi več v prirodi.

Savojske slikovite Alpe z velezanimi scenerijami ob Montblancu so razdeljene na 8 raznih serij.

Serija 40 vin. Otroci 20 vin.
6 serij 2 K. 10 serij 3 K.
Za šole in društva znižana vstopnina.
Vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — odprtje od 9. do 12. ure depoldne in od 2. do 9. ure popoldne.

Z odličnim spoštovanjem
353 ravnateljstvo.

341-2 Nežika Čarmam.

Z oddihom spoznavanjem se priporoča
Postrezeno bo z dobro jedilo in piščado.

Začetek ob 7. ura zvezde.
Spirala bole tamurasko, gooda ter bodo

na Osojah (Sonnenwendhof).

V gostilni na Gradi

A soboto, 6. svetecna

Katere se vrisi

314-2 Razglas.

Št. 4201.

V smislu §. 15 občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dnem 5. avgusta 1871. št. 22 dež. zak.) naznanja se javno, da so imeniki volilnih upravičencev za letošnje dopolnilne volitve v občinski svet

sezavljeni in da se smejo od sobote, dne 6. t. m., skozi 14 dni v pisarni magistratnega predsedstvenega tajnika (Mestni trg št. 27, II. nadstropje, soba št. 5) ob uradnih urah pregledovati in proti njim vlagati ugovori.

O pravočasno vloženih ugovorih bo razsojal občinski svet.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 3. februarja 1904.

352-1 Razglas.

V smislu §. 15 občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dnem 5. avgusta 1871. št. 22 dež. zak.) naznanja se javno, da so imeniki volilnih upravičencev za letošnje dopolnilne volitve v občinski svet

sezavljeni in da se smejo od sobote, dne 6. t. m., skozi 14 dni v pisarni magistratnega predsedstvenega tajnika (Mestni trg št. 27, II. nadstropje, soba št. 5) ob uradnih urah pregledovati in proti njim vlagati ugovori.

O pravočasno vloženih ugovorih bo razsojal občinski svet.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 3. februarja 1904.

Važno za krojače!

Jägerndorfski sukneni izdelki
v največji izberi — čuda poceni

blago za hlače
zelo lepi moderni predmeti

pošilja po zelo nizki ceni

Rudolf Žoukal v Jägerndorf-U.

Pri naročitvi zbirk naj se navede, se li želi vzorce v knjigi ali na kartonu.

Vzorec franko.

323-2 Spretnega pomočnika

za civilno in vojaško delo sprejme takoj

Jos. Rojna

krojaški mojster v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.

323-2

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.</p